

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara • Izdavač Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik • Direktor MARKO JURKOVIC • Mjesečna preplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara • Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-8 • Telefon stamparije 22-28 i 29-59

TLM „Boris Kidrič“ i Tvornica glinice i aluminija pod zajedničkim krovom

INTEGRACIJA - PREDUSLOV BOLJEG PRIVREĐIVANJA

Novo integrirano poduzeće počet će zajedničkim radom 1. siječnja 1964.

U prošli ponedjeljak organi samoupravljanja Tvorice lakovih metala „Boris Kidrič“ i Tvorice glinice i aluminija u Lozovcu donijeli su odluke o integraciji ovih dvaju najvećih aluminijskih proizvođača u Hrvatskoj

Što donosi integracija ovim kolektivima, komuni i široj društvenoj zajednici?

U odgovoru poslužit ćemo se riječima rukovodioca jednog od ovih dvaju poduzeća izgovorenih na jednom od nedavnih preliminarnih razgovora o integraciji: „Osim višestruke koristi izražene kroz niz ekonomskih pokazatelja, sigurno je najveća vrijednost integracije što se time stvaraju daleko jasnije i opipljivije perspektive razvitka ove industrijske grane ne samo u Dalmaciji, već i u jugoslavenskim okvirima. Jer — nastavio je diskutant — posve je jasno da veće, snažnije poduzeće, čiji je tehnološki proces uglavnom jedinstven i zaokružen, može kudikamo uspješnije rješavati svoju složenu problematiku. U prvom redu takvo poduzeće može bolje da rješava onu proizvodnu problematiku, a da se ne govori o tome da na tržištu postaje konkurenčki sposobnije, da je proširenu reprodukciju u stanju vršiti u znatnijem obimu i niz drugih pozitivnih mjera koje u uvjetima kad se radi odvojeno ne mogu doći do većeg izražaja.“

Otpada, dakle, svaka pomisao, suvremena ekomska kretanja se ponegdje čuje, zato nja — da jači u ovom slučaju što se nedovoljno ne shvaćaju TLM „Boris Kidrič“ spašava

slabijeg — lozovački pogon. troškovima. Tu se prvenstveno, integracija kao društveno-ekonomski proces ima za cilj da sa specijalizacijom proizvodnje i koncentracijom poslovnih sredstava omogući povećanje produkcije, produktivnosti rada, ekonomičnosti, a to se sve u krajnjoj liniji treba da odrazi u finansijskom efektu tj. rentabilnosti.

Kako će se ti elementi reflektirati u ovom integracionom vezivanju dvaju aluminijskih proizvođača?

Jedna od najvećih vrijednosti integracije — ističu stručnjaci — jest u tome što se u okviru novog poduzeća u pričljenoj mjeri uklanjuju „uska grla“, a to se dosad nepovoljno odražavalo u povećanim

dajnom službom troškovi upravno prodajne režije podosta smanjuju. Tu su, nadalje, uštete na koncentraciji stručnih kadrova, a što se radne snage tiče, ona bi se postepeno uskladjivala i eventualni višak postepeno će se ukloniti u proširene i nove kapacitete unutar integriranog poduzeća.

Prema grubim računicama sve bi to već u prvoj godini zajedničkog rada imalo efekta u smanjenju troškova za više od 200 milijuna dinara.

Proizvodnja u prvoj fazi ne bi osobito porasla; ona bi se uglavnom zadržala na sadašnjem nivou, ali se zato staničnom specijalizacijom i uklanjanjem „uskih grla“ smanjuju izdaci, što ima za posljedicu poboljšanje cjelokupnog privređivanja.

Razvoj novog integriranog poduzeća, naravno, ovisno je o cjelokupnom napretku aluminijске industrije u našoj zemlji, a posebno u Dalmaciji, jer je nov kolektiv njen stanični dio.

Kakvi su neposredni zahvatni?

Lozovački pogon će već u neposrednoj budućnosti biti djelomično rekonstruiran, jer se instaliranjem nove pretvara-

(Nastavak na 2. strani)

IV stručni sastanak radiologa Hrvatske i Slovenije

Velik broj stručnih referata

Svečani prijem u Gradskoj vijećnici za učesnike skupa

Pod pokroviteljstvom predsjednika Općinske skupštine inž. Zvone Jurišića u našem gradu je od 11. do 13. ovog mjeseca održan IV. stručni sastanak radiologa Hrvatske i Slovenije. Ovom značajnom skupu također su prisustvovali istaknuti medicinski stručnjaci iz Švicarske, Bugarske, Francuske, Zapadne Njemačke, Austrije i DR Njemačke.

Svečanom otvaranju sastanka prisustvovali su predstavnici vlasti, JNA, te politički javni i kulturni radnici Šibenske općine. Nakon što je gudački sastav učenika Muzičke škole Šibenik izveo svoj program, prisutne radiologe pozdravili su predsjednik Općinske skupštine inž. Zvone Jurišić, predsjednik Sekcije za radiologiju i nuklearnu medicinu Zbora liječnika Hrvatske prof. dr. S. Kadrnka i na kraju predsjednik ovog skupa dr. Marinko Cizmić.

Radni dio sastanka bio je vrlo plodan i nadasve koristan. Naši i strani radioolozi podnijeli su velik broj referata o kojima se svestrano raspravljalo. Medicinski stručnjaci su tom prilikom iznijeli iskustva i mišljenje s tog područja medicine.

Radni dio sastanka bio je vrlo plodan i nadasve koristan. Naši i strani radioolozi podnijeli su velik broj referata o kojima se svestrano raspravljalo. Medicinski stručnjaci su tom prilikom iznijeli iskustva i mišljenje s tog područja medicine.

Učesnici sastanka prisustvovali su predsjednik Šibenske skupštine inž. Zvone Jurišić, predsjednik Općinske skupštine inž. Zvone Jurišić, sekretar Općinskog komiteta SK Paško Periša, predsjednik Općinskog odbora Socijalističkog saveza Josip Ninić, direktor Šibenskog poduzeća za ceste Ivo Škarić i drugi gosti.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene naroda Murtera

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

slavljene narode Murteru

U nedjelju je u Murteru održana svečanost povodom puštanja u saobraćaj novoizgrađene asfaltne ceste koja spaja magistralu s Tijesnom i Murterom u dužini od 14 kilometara.

Pored velikog broja stanovnika otoka Murter, svečanosti su prisustvovali Savezni narodni poslanik Jovo Ugrčić, podsekretar Sekretarijata za saobraćaj i veze Izvršnog vijeća Hrvatske Ivan Barčot, za-

<p

Izložba o razvoju narodne vlasti

Predsjednik Općinske skupštine inž. Zvone Jurišić otvorio je u ponедjeljak u Domu JNA izložbu o razvoju narodne vlasti u Hrvatskoj (na slici). Otvorenu su prisustvovali predstavnici vlasti, JNA, političkog, javnog i kulturnog života šibenske komune.

Pored brojnih eksponata koji prikazuju razvoj narodne vlasti od narodnooslobodilačkih odbora do AVNOJ-a, izloženi su mnogi dokumenti i fotografije sa područja bivšeg šibenskog kotara.

Povodom 20. godišnjice VIII dalmatinskog korpusa, na izložbi je prikazan borbeni i slavan put te krupne formacije naše Narodnooslobodilačke vojske.

Ovu značajnu izložbu, koja će biti otvorena do 26. o. m. organizirao je Muzej narodne revolucije Hrvatske u suradnji šibenskog Muzeja narodne revolucije.

20 godina od osnivanja VIII dalmatinskog korpusa

PONOS I SLAVA NARODA DALMACIJE

Sedmog listopada navršilo se dvadeset godina od tormiranja Osmog dalmatinskog udarnog korpusa NOVJ. U redove ove krupne jedinice naše Narodnooslobodilačke vojske bili su svrstani najbolji sinovi i kćeri Dalmacije, dijela južne Like, zapadne Bosne i Hercegovine. Ona se proslavila u toku dvogodišnjeg ratovanja velikim pobjedama protiv okupatora i domaćih izdajnika kako na cijelom području Dalmacije tako i — kasnije kao IV. armija — u borbama za konačno oslobođenje naše zemlje na slavnom putu od Mostara, preko Like, Hrvatskog primorja do Istre i Trsta.

Osmi dalmatinski korpus bio je sastavljen od četiri dalmatinske divizije sa ukupno 12 brigada. Naredbom Vrhovnog štaba NOV i POJ od 7. listopada 1943. godine u Osmi korpus ušle su slijedeće jedinice: 9. divizija sa 1, 2. i 4. dalmatinskom brigadom; 19. sjeverodalmatinska divizija sa 5., 6. i 7. brigadom; 20. divizija sa 8., 9. i 10. dalmatinskom brigadom, i 26. divizija sa 11., 12. i 13. brigadom. Prvi komandant korpusa bio je Pavle Ilić, politički komesar Ivo Kukoč, a načelnik štaba Maks Baće.

Svakoj navedenoj diviziji pripali su partizanski odredi koji su djelovali i ranije ili se formirali u periodu stvaranja divizija. Na našem području — sjevernoj i srednjoj Dalmaciji kojima je Šibenik gravitirao u toku NOB, postojali su Sjeverodalmatinski, Kninski i Zadarski partizanski odred (pod komandom 19. divizije), i Grafovsko-pepljiski, Glamočki, Livanjski, Dinarski Mosečko-Svilajski i Marinsko-segetske divizije (pod komandom 20. divizije).

U vrijeme formiranja, Osmi korpus je imao oko 15.000 boraca.

Stvaranje Osmog dalmatinskog korpusa pada u vrijeme kada je narodnooslobodilački pokret u Dalmaciji dobio veliki zamah. Kapitulirala je fašistička Italija. Vrhovni štab sa proleterskim i krajiškim jedinicama približava se Dalmaciji gdje narod i njegova vojska razoružavaju talijanske okupatorske snage i stvara nove krupne jedinice. U tim danima gotovo cijela Dalmacija je slobodna. Nailazak njemačkog okupatora, koji je nagnuo iz svih krajeva s ciljem da zamjeni propalu Mussolinijevu vojsku razgara borbe u pojedinim predjelima sunčane Dalmacije če nevidenih razmjera. Te borbe poznate su pod nazivom VI. neprijateljska ofenziva. Iako nadmoćne, njemačke snage trebale su više mjeseci da ovladaju primorskim pojasom i kopnenim dijelom Dalmacije potisnuvši privremeno snage Osmog korpusa na Dinaru i srednjedalmatinske otoke.

Devetnaesta divizija držala je čvrsto sjevernu Dalmaciju ugrožavajući neprekidno važnu komunikaciju Gračac — Knin preko koje su Nijemci nadirali u Dalmaciju. Dva deseta i deveta divizija operirale su uspješno

Dinarskim grebenom štiteći svojim uspješnim akcijama južni dio slobodne teritorije u zapadnoj Bosni, a Dvadesetšesta divizija uporno je branila otoke Korčulu, Brač, Hvar, Šoltu i Vis.

Svi pokušaji Nijemaca u VI-toj ofenzivi — a to znači u prva četiri mjeseca postojanja Osmog korpusa — da unište oružane formacije u Dalmaciji i onemoguće Osmi korpus da organizaciono sredi i učvrsti svoje divizije ostali su bezuspješni. O tome najbolje govori činjenica da je Osmi korpus krajem 1943. godine brojčano narastao od 15 na preko 18.000 boraca ne računajući one u mornarici (oko 3.500), oko 1500 naoružanih aktivista u NOV-ima itd. U istom periodu, jedinice Osmog korpusa izvršile su 103 akcije u kojima je ubijeno preko 2000 neprijateljskih vojnika a daleko veći broj rana.

Najslavnije stranice historije Osmog korpusa ispisale su njegove divizije: 26. u borbama za oslobođenje Korčule, Brača, Stona i Metkovića i Šibenika, 19. divizije u proboru obruča na Turovcu, gdje je bila okupljena tehnički i brojčano jačim neprijateljem (februar 1944.), i kada je vlastitim snagama oslobođila cijelu Dalmaciju; 9. divizije u Kninskoj operaciji itd. Udarnu snagu Osmog korpusa neprijatelj je osjetio u završnim borbama za oslobođenje Dalmacije, a naročito u Kninskoj operaciji u kojoj su jedinice ovog Korpusa uništile preko 6500 neprijateljskih vojnika i gotovo toliko zarobljenih.

U borbama za oslobođenje Dalmacije, tokom mjeseca rujna, listopada i studenoga 1944. godine, jedinice Osmog korpusa potpuno su uništile 264. njemačku diviziju, 369. i 373. legionarsku diviziju, 6., 7. i 9. ustašku i 9. domobransku brigadu, razbile jedinice njemačke obalske artiljerije s ukupno 240 topova. Ukupni gubici neprijatelja iznosili su oko 22.000 vojnika (oko 12.000 mrtvih i blizu 10.000 zarobljenih.)

Konačno oslobođenje Dalmacije imalo je krupan vojnički i politički značaj. U toku borbi za oslobođenje ovog dijela naše zemlje, bila je razvijena intenzivna politička aktivnost koju su usmjeravale organizacije JNOF-a i Komunističke partije s Oblasnim komitetom na čelu. Sve političke i masovne organizacije i narodnooslobodilački odbori, našli su se pred novim, širim zadacima: još upornije raditi na mobilizaciji ljudstva i materijalnih sredstava radi uključivanja u zajedničku borbu — do konačnog oslobođenja Jugoslavije. Narodnooslobodilački odbori imali su naročito složene zadatke: uspostaviti vlast i organizirati ratom porušenu i opljačkanu privredu.

(U slijedećem broju: U sastavu Četvrte armije) D. Grgurević-Dande

Razgovor s predsjednikom Općinske skupštine Knin Mirkom Sinobadom

Industrija, stočarstvo i saobraćaj u prvom planu

Kninska komuna, upoređujući visinu nacionalnog dohotka sa republičkim, pripada grupi privredno nerazvijenih područja u Hrvatskoj. U narednom sedmogodišnjem periodu, razvijanjem tog neugodnog epitetata, koji u sadašnjim prilikama ima i određenog utjecaja u prvom redu na stepen razvoja društvenih i komunalnih djelatnosti i službi. O osnovnim intencijama sedmogodišnjeg plana privrednog razvoja čije su osnovne konture već poznate širem krugu kninskih aktivista i građana, jer se o tome već i raspravljalo — razgovarali smo s predsjednikom kninske Općinske skupštine MIRKOM SINOBADOM.

Koja je osnovna teza što nekih specifičnih kultura kao na primjer buhača. I treća mogućnost od koje zapravo najviše očekujemo a to je eksploracija i prerada boksite u Obrovcu što bi, nadamo se, čitav ovaj kraj upravo preporodilo.

— Cini mi se da su mišljenja u priličnoj mjeri iskristalizirana oko toga čemu dati privredni potencijal treba dalje razvijati i usavršavati. To znači da se uglavnom oslanjam na onome što već imamo. Konkretno, to se odnosi na industriju, željeznički saobraćaj, poljoprivredu, a u njenom okviru stočarstvo, hidroenergiju i još neke, za naše prilike, manje važne djelatnosti. Najveći nam je problem Bukovica.

Spomenuli ste Bukovicu. Poznato nam je da su tri općine tog područja ove godine povezale zajedničku akciju u cilju iznalaženja puteva za privredni aktiviranje tog velikog, nerazvijenog područja. S obzirom da u toj akciji učestvuje i kninska komuna, interesiralo bi nas do kog stepena je stigla ta zajednička, u svakom slučaju, korisna akcija?

— Pošli smo od toga da su nam problemi zajednički, briže također. Poznato je, da je to područje među najnerazvijenijim u republici. Sto učiniti da se postepeno prevaziđu ostaci prošlosti? Dosta smo o tome razmišljali i došli do zaključka da je moguće u prvom redu učiniti nešto više na oživljavanju bolje rečeno organiziranju kućne radnosti koja je u ovom kraju tradicija. Postoje također i stanovite mogućnosti za intenzivniju sadnju

Integracija dviju tvornica aluminijske

(Nastavak sa 1. strane)

račke stanice omogućuje povećanje kapaciteta elektrolize na 8 tisuća tona, a u planu je i povećanje produkcije ljevaonice i pogona glinice.

KOMEMORATIVNA SVEČANOST

U ponedjeljak 14. o. m. na Trgu palih omladinaca održana je komemorativna svečanost povodom godišnjice pogibije šestorice šibenskih omladinaca, koje su talijanski fašisti prije 22 godine strijeljali na Subićevu. Svečanosti su prisustvovali predstavnici Sibenske općine, društvenih i političkih organizacija i prvočasnici ovog kraja. Tom prilikom na spomen-ploču položeni su vijenci Udrženja boračkih organizacija šibenske općine i Općinskog komiteta SK. 13. listopada 1941. godine fašisti prijeku sud osudio je na smrt Blaža Višića, Antu Belamarića, Matu Bujasa, Dragu Junakovića, Ivicu Lasiću i Dušku Vrleviću, a sedmorici drugih rodoljuba na višegodišnju robiju.

U tvornici na Ražinama zahvaljujući usmjereni na uskladištanje kapaciteta pojedinih pogona. Tako, na primjer, nužno je da se proizvodne valjaonice povećaju gotovo dvostruko. Također je predviđeno povećanje proizvodnje folija i tankih traka za oko 5 i pol puta. Instaliranjem još dviju topioničkih peći za preradu otpadaka i škartu u priličnoj mjeri smanjuju se izdaci koji su se dosad javljali zbog nepostojanja tih objekata.

To su uglavnom poslovi koji su u toku ili će se skoro odvijati. Kakva je, dugoročna razvojna linija novog integriranog poduzeća? Jasnije rečeno: što se predviđa u narednih šest-sedam godina?

Kao najvažnije: predstojeće izgradnja novog pogona elektrolize na Ražinama čiji bi kapacitet godišnje proizvodnje iznosio 50 do 75 tisuća tona. Uporedo s tim moguće je očekivati i znatno proširenje kapaciteta finalne prerade — na oko 32 tisuće tona također u okviru ražinskog pogona.

Orijentacija lozovačkog po-

vrednog na tom elementu gradimo perspektivu industrijske proizvodnje na kninskom području.

Poljoprivreda kninske komune nije u dosadašnjem periodu dala očekivane rezultate i pored stanovitih prednosti tog područja u klimatskom, geografskom i geološkom pogledu. Kako su njene perspektive?

Naša orijentacija u poljoprivredi je prilično jasna. Stočarska proizvodnja koja je na kninskom području već stanova tradicija predstavlja i nadalje našu najperspektivniju granu. To u prvom redu važi za govedarstvo. Ove godine je pri kraju melioracija površina na Kosovu polju, čime će se dobiti oko 500 hektara zemljišta za intenzivnu obradu. Doduše, nepovoljna je okolnost da su to privatni posjedi, pa će trebati mnogo truda i uvjerenja vlasnika manjih parcela da se orijentiraju na ono od čega će imati najviše koristi. S obzirom na prednost koju dajemo stočarstvu, mišljenja smo da bi na Kosovu polju trebaloći na sadnju i uzgoj krmnog bilja, jer je nedostatak stocne hrane u kritičnim zimskim mjesecima velika opasnost za smanjenje stočnog fonda. U prilog intenzifikaciji govedarstva idu činjenice kao, na primjer, da u Kninu postoji Centar za umjetno osjenjanje goveda, dobro organizirana veterinarska služba, otkup i prerada mlijeka su se prilično dobro uhodale. U planu je također povećanje površina pod površinskim kulturama, osobito tamo gdje ima vode. Inače, glavna pažnja morat će se pokloniti izmjeni kultura, tj. valjaći na one od kojih se postiže i najadekvatniji ekonomski efekat. Razumije se, ukoliko se namjeravaju postići značajniji rezultati u ovoj privrednoj grani, mora se voditi računa i o povećanju površina u društvenom sektoru — završio je razgovor predsjednik Općinske skupštine Mirko Sinobad.

— m —

gona je da se kapaciteti pojedinih proizvodnih odjeljenja dovedu na tehnološki i ekonomski optimum, pri čemu bi specijalizacija trebala biti u prvom planu.

Ovi planski zahvati nisu, naranči, neskromni, jer je prema prijedlogu Saveznog i republičkog perspektivnog plana privrednog razvoja aluminijskoj industriji dano istaknuto mjesto. Posve je jasno da je integracija šibenskih aluminijskih proizvođača u stvari posao koji ima za cilj da se potakne još brži napredak ove industrije. U protivnom do toga onda uopće ne bi bilo ni došlo. To je prva faza integracije ove industrije, jer u bliskoj budućnosti valja očekivati čvršće poslovno povezivanje svih jugoslavenskih proizvođača aluminijskog logičan nastavak započetih kretanja. Cilj je, dakle, samo jedan: da se proizvodnja bijelog metala postavi na nivo koji će nam omogućiti ravnopravni izlazak na svjetsko tržište. — m —

Knin

Zajednički plenum Socijalističkog saveza i Sindikalnog vijeća

30 milijuna pomoći Skoplju

U Kninu je održan zajednički plenum Općinskog odbora Socijalističkog saveza i Općinskog sindikalnog vijeća, kojemu je, uz Mirka Sinobada, predsjednika Općinske skupštine, Ilije Šimprage, sekretara Općinskog komiteta SK, dan 12. oktobra na području prisustvovao i Josip Stanić, potpredsjednik Kotarskog odbora SSRN Split.

Na plenumu su razmotreni dosadašnji rezultati pomoći, radnih organizacija i stanovništva kninske općine, postradalom Skoplju. Istaknuto je, da je za kratko vrijeme, poslije Komunalne zajednice socijalnog osiguranja poljoprivredni-kađastrolfalog potresa, na području kninske općine, sakup-

ljena pomoć u iznosu od 30 milijuna dinara.

Na kninskom području, također su postignuti dobri rezultati u akciji upisa narodnog zajma. Tako je sa stanjem na Općinskog komiteta SK, dan 12. oktobra na području općine upisano zajma u iznosu od 56,837.000 dinara.

U daljem radu plenuma razmotreno je kretanje privrede za prvi šest mjeseci ove godine. Također bilo je govora o toku priprema za provođenje izbora za članove skupštine Komunalne zajednice socijalnog osiguranja poljoprivredni-kađastrolfalog potresa, na području kninske općine, sakup-

(m)

(c)

MALEN ULAGAC VELIKOG ZAJMA

Svu svoju dugogodišnju ušte- devinu u iznosu od 24.000 Din upisao je Rato Pokrovac iz Puljana, učenik IV. razreda Osnovne škole u Oklaju, kao zajam za obnovu i izgradnju porušenog Skoplja. (e)

REORGANIZACIJA SINDIKATA U DRNISU

Sindikalna podružnica prosvjetnih radnika drniške općine održala je prošle subote svoju godišnju skupštinu. Poslije izvještaja dosadašnjeg predsjednika podružnice Milana Velića najviše se raspravljalo o reorganizaciji sindikata pa je zaključeno da se uvođuće formira šest sindikalnih podružnica: u Drinovcima, Drnišu, Grácu, Oklaju, Siveriću i Unešiću i da se svi prosječni radnici drniške općine uključe sa zdravstvenim radnicima i općinskim službenicima u jedinstveni Sindikat radnika durštene djelatnosti. (c)

U posjeti Domu starih i nemoćnih

Na kraju životnog puta

Posjetili smo Dom starih i nemoćnih u Zadarskoj ulici. U ovoj zgradi, staroj više od sto godina, djelovala je do osamdesetih godina prošlog stoljeća šibenska bolnica, a onda je sve do oslobođenja Šibenika kao »Uboški dom« služila za smještaj siromaha i djece bez roditelja. Stotine iznemoglih, oronulih staraca i starica, pogrbljenih vremenom godina, ovde je prihvaćeno u njihovim posljednjim danima. Danas, međutim, u ovom domu smješteno je 60 osoba različite dobi, od 30. do 96. godina života. Većina ih je iz Dalmacije, a manji broj iz drugih krajeva zemlje.

Ispred zgrade je pusto. U ci, oni mlađi i zdraviji, poma- hodnicima i spavaonica u tkođer. Tek u dvorištu nešto je življivo. Tu sjede koščati starci, neki od njih s cigaretom u ruci. Pricaju svoje doživljaje. Tu pred ulazom u kancelariju susreli smo 71-godišnju Mariju Ramađu, rodom iz Danila Kraljice, za koju, kako nam rekoše, ima najduži staž u domu.

— Pedeset i jednu godinu sam ovdje. I tko zna koliko će još ostati. Svakako do kraja života, jer nigdje, čini mi se, ne bi mi bilo bolje. Gotovo ništa mi ne manjka. Uprava doma se za sve nas jednako i sa mnogo ljubavi i pažnje brine. Koliko za one mlađe, toliko i za one koji smo već u godinama. Tu je sa mnom i Jerka Babačić iz Primoštena koja je ovdje od 1919. godine.

Pričala nam je Marija o ranjem mukotrpnom životu u domu. Naročito za vrijeme I. i II. svjetskog rata. Ništa bolje nije bilo ni u doba između dva rata. Više je dana bilo gladnih negoli sitih. Bilo je mnogo djece — siročadi. Većina ih je bila primorana da prosi po gradu. Danas, međutim, situacija je sasvim drugačija. Zajednica se brine za sve njih. Nisu ostavljeni na mjestu drugima, kao nekad.

U jednoj od spavaonica upoznali smo i 96-godišnju Jelu Erceg, najstarijeg stanovnika doma u kojem se nalazi već šest godina. Jela se unatoč dubokoj starosti lijepo drži, dobro vidi i vrlo je bistra.

— Sinko, ovdje mi ništa ne manjka, bome ništa. Mnogo se o meni brinu.

Suze su joj oblike lice očito prisjećajući se svojih najbližih koji je rijetko posjećuju...

U slobodnom vremenu stičenici, kako starci ovdje nazivaju, bave se različitim poslom. Starice obično obavljaju neke sitne domske poslove ili se bave pletenjem. Muškar-

51 godinu u Domu
Marija Ramađa

bolničarke, koje kad ustreba obavljaju i druge poslove. Ishrana je vrlo dobra. Dnevno tri obroka, a oni koji se osjećaju slabijim dobivaju i četvrti, u pretpodnevnim satima. Nekoliko samaca iz grada uzima ručak, a to je, kako nam rekoše, predvidio i pravilnik doma.

Posjetili smo spavaonice. Sedam ih je na broju. U jednoj je smješteno čak 18 stičenica, a u drugima se nalazi po 6 do 7 ležaja. Zimi se ne zagrijavaju. Ali su zato, u to vrijeme, ugodno mjesto boravka blagovaonica i pored nje, dvorana za odmor.

Kao i u svakom drugom zavodu, tako i u Domu starih i nemoćnih, koji se po čistoći ne razlikuju ni od kojeg däckog ili drugog doma, postoji kućni red, obavezan za svakog stičenika. Svakodnevno im je dozvoljen izlazak u grad. Pa ipak i među ovim starim ljudima nađe se po koji prekršitelj discipline...

Zivot u domu teče normalno, mada jednolično. Nažalost, malo je ljudi, koji skreću pažnju na starce, a i oni su nekad bili mlađi. Zaboravljeni, zanemareni, svejedno kako su došli ovamo, ipak nisu ostavljeni. Njihov život ne zavisi vi-

še o darovština. Zajednica se danas brine o svakom od njih. 14 stičenika prima penzije, od čega im uprava doma 10 posto ostavlja za džeparac dok za ostale, matične općine redovito dostavlja odgovarajući iznos za njihov smještaj i ishranu. Neke šalju i veće priloge, od čega se nabavlja odjeca, obuća i ostale nepredviđene potrepštine. Većina stičenika dnevno za džeparac dobiva po deset cigareta. U domu se vodi računa i o razonodni stičenika. Gotovo svake godine organiziraju se izleti u okolicu grada, a posljednja godina učestala su razmjena gostovanja stičenika pojedinim domovima. Tako je prošle godine oveća grupa staraca i starica boravila izvjesno vrijeme kao gost Doma starih i nemoćnih u Banja Luci.

Posebnu pažnju vodi uprava doma o stanju zdravlja svojih stičenika. Osim svakodnevne brige, jednom u tjednu dolazi u posjeti liječnik koji obavlja detaljan pregled svakog stičenika, a posebno oboljelih, a njih je priličan broj.

Na kraju našeg posjeta razgovarali smo sa Milom Karadžole, koja se punih deset godina nalazi na dužnosti upraviteljice Doma starih i nemoćnih. Ona taj posao vrši savjesno i sa dosta požrtvovanja.

— Najveću nam teškoću predstavljaju zajedničke prostorije — spavaonice u kojima su smješteni pokretni odnosno zdravi stičenici i oni teži bolesnici od kojih su većina umno zaostali. To pitanje u sadašnjim uvjetima nije moguće nikako riješiti. Zgrada je, kako i sami vidite, u dosta degradnom stanju i troškovi na njenom održavanju ne bi se isplativi. Već smo nekoliko puta intervensirali kod mjerodavnih organa s molbom da se izgradi novi dom. Obećano nam je, ali do danas se ništa nije poduzelo u tom pravcu.

I zaista trebalo bi, i to čim prije, pristupiti izgradnji novog doma. Kako nam rekoše u Odjelu za narodno zdravljje i socijalnu zaštitu šibenske općine, poduzeti su stanoviti koraci da se osiguraju sredstva za gradnju doma. Vjerujemo da će do toga uskoro doći da će naš budući posjet biti obavljen u novoj kući.

J. J.

Vitomir Gradiška

NOB 1943.

42

— Jake snage Nijemaca i ustaša, koje su krenule iz Šibenika u ofenzivu na područje Primoštena i Rogoznice, nastavile su u toku dana napade na položaje VIII. Šibenske brigade. Pred nadmoćnjim neprijateljem naše jedinice su se povukle na nove položaje.

— Pregled brojnog stanja XIX divizije neposredno iza formiranja: V. brigada 1.047 boraca, VI. brigada 1.168, VII. brigada 1.487, Kninski partizanski odred 399, Sjeverodalmatinski odred 542, Zadarski odred 460, Komanda pozadine XIX. divizije 344, Prateći bataljon 121 i ostale prištapske jedinice 223 borca. Dakle, divizija je tada imala 5.791 boraca.

15. listopada:

— Neprijateljske snage već treći dan više operacije na sektoru Primoštena - Rogoznica. Jedna njihova kolona ušla je u Siroke, dok je druga prodrla do Primoštena i Rogoznice. Trećeg dana borbi, šibenskoj brigadi pružili su pomoć dijelovi IX. trogirske brigade.

16. listopada:

Nijemci upadaju u Krapanj gdje hvataju 154 sposobna muškarca i odvode ih u Šibenik na prisilni rad. Neprijatelj je to učinio da bi mještanima tog sela, koje je bilo privrženo NOP-u, spriječio odlazak u partizane.

— Jedinice VIII. Šibenske i IX. trogirske brigade uspjele su da u protunapadu oslobode čitavo područje Primoštena i Rogoznica. Nijemci su tom prilikom imali 36 mrtvih i daleko više ranjenih, dok su partizani imali 6 mrtvih, 2 ranjena i 7 zarobljenih boraca.

Neprijatelj pali i pljačka Boraju i Siroke gdje je ubijeno i nekoliko rodoljuba.

17. listopada:

— VI. brigada XIX. divizije otpočela je oko 8 sati borbu s Nijemcima u predjelu Zrmanjskog klanca. U zasjedu je najprije upala pretnodnica od 50 vozila, a zatim i kolona od 57 kamiona. Borba se vodila cijeli dan, a nastavljena je i sutradan do 10 sati.

U ovoj vanredno teškoj borbi naši su imali 10 mrtvih i 55 ranjenih drugova, a izgubljena su 12 mitraljeza.

Najviše je gubitaka imao II. bataljon, koji je izgubio komandira 1. čete Grgu Sladotjeva i komesara 2. čete Mirka Zoru (oba iz Vodica). Među ranjenima su bili komandant II. bataljona Jovica Zorić, njegov zamjenik Mijo Jerković i komandant 1. bataljona Sime Morović. Nijemci su imali preko 60 mrtvih i 8 zarobljenih kamiona.

Jedan dio njemačkih snaga uspio se probiti, ali je naišao na zasjedu kod Prevješa koju je tamo postavio Kninski partizanski odred. Nijemci su imali 15 mrtvih i neutvrđeni broj ranjenih. U ovoj akciji Kninski odred je imao 4 ranjena druga.

VII. brigada (3. brigada XIX. divizije) postavila je zasjedu na cesti Obrovac-Zegar. Oko 10 sati naišla je iz pravca Zadra njemačka kolona od 43 kamiona, 3 tenka, 2 blindirana i 1 borna kola. Iza njih se kretala kolona od 100 vojnika.

Borce 1. bataljona prvi su otvorili vatru. Cijela njemačka kolona se našla u obruču boraca naše VII. brigade, koju je od totalne katastrofe spasio četnički komandant Milorad Stegnajić. On je sa svojom bandom udario našima iza leda. Neprijatelj je imao preko 150 vojnika izbačenih iz stroja, računajući i Stegnajićeve četnike.

Naši su imali 10 mrtvih i 13 ranjenih. U toj akciji naši su oslobođili nekoliko rodoljuba.

18. listopada:

Njemački avioni su mitraljirali Betinu i Murter. Među stanovništvom nije bilo gubitaka.

— Drugi bataljon VII. brigade uputio je jednu četu u Pridragu da izvriši pretres. Selu su iznenada opkolili Nijemci i ustaše, pa je našima jedino preostalo da se borom probiju kroz obruc. U toj borbi, u kojoj su naši bori pokazali svoju borbenu vrijednost i junaštvo, neprijatelj je imao 7 mrtvih i 2 ranjenih, dok su naši imali 3 mrtvi i 16 ranjenih drugova.

— Komanda mesta Vrlike u svom izvještaju Okr. komitetu KPH Kninjavlja, da je nailaskom Nijemaca u Vrličku Krajinu iz pravca Sinja, sav narod napustio svoje domove i da se je sklonio u planinu.

— Okr. komitet KPH Knin, u odgovoru na nalog Obl. komiteta KPH za Dalmaciju da se pobrine za komandni kadar kninske Komande područja u formiranju, izvještava da je njihov prijedlog za komandanta Slavka Jelića, a za komesara Todu Curuviju.

19. listopada:

Prvi bataljon Kninske brigade bio je u zasjedi na cesti Gračac-Otrić na položaju Vodenica Glava, kad je naišao jedan kamion iz pravca Gračaca pun njemačkih vojnika. U borbi su poginuli svi Nijemci, njih 38, a kamion je zapaljen. Naša četa nije imala gubitaka.

— Partizani su topovima iz Raduća na otoku Murteru, razbili konvoj neprijateljskih brodova, od kojih je jedan bio potopljen.

20. listopada:

— Okružni komitet KPH Knin upućuje druga Slavka Kušpilića na rasporedu u Kninu. Kninski partizanski odred. Drug Kušpilić je prešao u partizane u uniformi domobranskog vodnika, koji je duže vremena služio kao domobran u Kninu. Bio je organizovani član Partije, a neko vrijeme i sekretar organizacije u Kninu.

21. listopada:

Prvi bataljon Kninskog partizanskog odreda izvršio je oružanu akciju na selo Matase u Promini, gdje je bilo sjedište lokalnih ustaša. Poslije slabog otpora ustaše su pobegle.

— Četvrti bataljon VII. brigade postavio je zasjedu na cesti Obrovac-Zemunik, na koju je naišla jaka neprijateljska kolona sastavljena od tenkova, bornih kola i kamiona, dok su se pozadi kretala 2 autobusa i 2 automobila. Zapaljen je 1 autobus. Ubijena su 2 civila, dok ih je 22 zarobljeno, a među njima 6 četnika.

— Šibenik je doživio prvo bombardiranje od strane savezničkih aviona. Ovog putu su ti avioni imali za cilj pretežno vojne objekte.

— Ne mogavši da s postojćim plovnim jedinicama zauzmu šibenske otoke, od kojih su bili odbačeni u pokušaju od 13. rujna /43/, njemačka komanda je iz Italije dovezla 10 teško na

Albert Camus „Nesporazum“

Gostovanje Splitske drame u Šibeniku

U četvrtak, 17. listopada, prvi put će u ovoj sezoni gostovati u Šibeniku drama splitskog Narodnog kazališta. U dvorani Narodnog kazališta splitski glumci prikazat će ovom prilikom dvije predstave drame »Nesporazum« Alberta Camusa, i to prvu za dake u 16 sati, a drugu za gradaštvu u 20 sati. Ovim gostovanjem splitski teatar ujedno obilježava početak prikazivanja predstava u sezoni 1963/64. i to prvo u Šibeniku, dok će prva predstava u Splitu biti izvedena 1. studenoga.

Slavni francuski pisac Albert Camus (1913–1960), koji je 1957. godine dobio Nobelsku nagradu za književnost, poiskreno i pošteno angažirao se u pripadu u najvećoj mjeri tzv. prometejskim pjesnicima, onima kojima je umjetničko stvaranje ujedno i borba za slobodu čovjeka i njegove savjesti. Održati i braniti ljudsku svijet i savjest osnovna je Camusova težnja, i ona ga, u različitim etapama, vodi od vizija absurdnog svijeta do otkrivanja vrednota koje su iz-

samo u svojim romanima i esejima, već i u dramama. Tačko u drami »Nesporazum« nemoljiva logika dovodi apsurdnog čovjeka postavljenog je tako uvjerljivo da ljenosti pred nama žive istinski i svojim postupcima i bez nametljivih deklaracija drastično pokazuju da su izabrale pogrešan put svojoj slobodi. »Izgubila sam svoju slobodu«, kaže u »Nesporazumu« majka kćerki, koja je, kao i ona, zločinka, »počeо je pakao... To dokazuje da u jednom svijetu u kome se može sve poreći, ipak ima neporecivih... Na ovoj zemlji gdje ništa nije sigurno postoji nešto što je izvjesno — ljubav.«

»Nesporazum« (»Le Malentendu«) prvi put je prikazan 1944. godine u Parizu. U režiji Tomislava Tanhofera splitska drama dala je premijeru ovog dječa 30. XII 1961. na svojoj Komornoj pozornici, postigavši veoma zapažen uspjeh i kod kritike i kod publike. Ista predstava prikazivana je prošle i ove godine i u podrumima Dioklecijanove palače u sklopu Splitskih ljetnih priredaba.

Mada nam se, gledajući »Nesporazum«, kadikad učini da ne prisustvujemo izvedbi kazališnog djela, nego filozofskoj disputaciji, jer je očevidno da ljenosti u drami govore više radi toga da bi izložile pišćeve ideje, nego da bi organski agire na liniji svoga karaktera

Bez društvenih prostorija na selu

U mnogim selima na području šibenske komune nema gotovo nikakvih društvenih prostorija. To, sasvim razumljivo, ometa još bolji rad društveno-političkih organizacija. Ali, kada nadode zima gdje onda održavati sastanke — to je pitanje veoma često postavljaju aktivisti.

Pored toga, a to treba konstatirati, da je dijelom i zbog toga na našem selu veoma malo raznih kulturno-zabavnih priredbi. Narodno sveučilište je u posljednje vrijeme veoma razgranalo svoj rad na selu, te se u organizaciji te ustanove održavaju predavanja i kinopredstave, ali bi njih, kako u upravi vele, bilo još više da sela imaju iole pogodne prostorije.

Na primjer, na području šibenske komune postoji 38 kakvih-takvih prostorija (ima oko 90 sela), ali je broj sjedišta u njima malen — svega oko 1.400. To onemogućuje još bolju posjetu, pa bi bilo prijeko potrebno da se u tom smislu nešto i uradi.

Kako?

U nekim selima i sami stanovnici pokušavaju naći izlaz iz te za njih veoma nepovoljne situacije. Tako, na primjer, stanovnici Dubravica u posljednje vrijeme, nastojeći očuvati od narušavanja seosku školsku zgradu, u kojoj su se inače održavale priredbe i sastanci, pokušavaju samodoprinosom od dvije tisuće dinara po domaćinstvu i dobrovoljnim radovima urediti jednu napuštenu zgradu za sastanke, predavanja i kinopredstave. Međutim, u nekim mjestima kao Konjevratima, Prvić-Luci, Gračacu i Prvić-Sepurini postoje prikladne prostorije, ali nema dovoljno ni kluba ni sjedalica. Da se to nabavi, čini nam se, nije potrebno isključivo očekivati pomoć sa strane, već bi taj problem trebalo staviti na dnevni red podružnica Socijalističkog saveza i zborova birača. Ako za nabavku stolica i trebaju novčana sredstva, da bi se napravile sasvim obične klupe to nije potrebno, ne bar u velikoj mjeri. A da će i stanovnici tih, a i nekih drugih mesta, od toga imati velike koristi, to je poznato i njima samima.

(ir)

Film od srijede do srijede

Sabrina

AMERICKI FILM. REŽIJA: BILLY WILDER

Snimljen kad je još pokojni Humphrey Bogart bio živ, William Holden mnogo mlađi, a Audrey Hepburn tek na početku svoje slave, ovaj film je došao do nas tek kad je stekao gotovo kinotečnu vrijednost. A ni Wilder još nije bio snimio svoje najbolje filmove. Svejedno, i u ovom pogledu unatrag, njegovo stvaralaštvo ima kvaliteta koji ga već mogu kvalificirati kao majstora filmskog jezika. Ne doduše u čitavom filmu, koji djeluje kao neka savremena bajka o prinцу (dolarskom, naravno!) i siromašnoj djevojci. Ima tu i malo naglašene sentimentalnosti, koja teče paralelno s duhovitim porugama na američke biznisenske kruge. Zato film djeluje pomalo neujednačeno i heterogeno, ali dojam kojeg ostavlja je ipak sasvim prijatan. Uz scenario i režiju, tome su pridonijeli ljupkost Audrey Hepburn i gluma Humphreya Bogarta i Williama Holdena.

Tajni partner

AMERICKI FILM. REŽIJA: BASIL DEARDEN

Rasplet ove kriminalne priče je doduše neočekivan, ali ta neočekivanost je više posljedica do nevjerojatnosti ubjedljivog fingiranja nevinosti glavnog aktera, nego spretno komponiranog zapleta. Za čitavo vrijeme dok inscenira, namješta i izvodi kradu, ni jednim znakom ne daje naslutiti da se u stvari on krije iza svega toga, pa čak ni onda kad je sam »na sceni«, kad smo navikli na momente opuštanja u kojima ne krije svoj pravi lik. Jasno da to onda prelazi one granice do kojih je namještenost u kriminalnim filmovima dozvoljena i efekat iznenadenja postaje i previše jefitno montiran. To je u stvari i jedino što se u vezi s ovim filmom može reći. Režija i gluma su na solidnom prosjeku, koji je odlika američkih filmova, ali ne uvijek i dokaz njihove vrijednosti.

Zabranjene strasti

AMERICKI FILM. REŽIJA: RICHARD QUINE

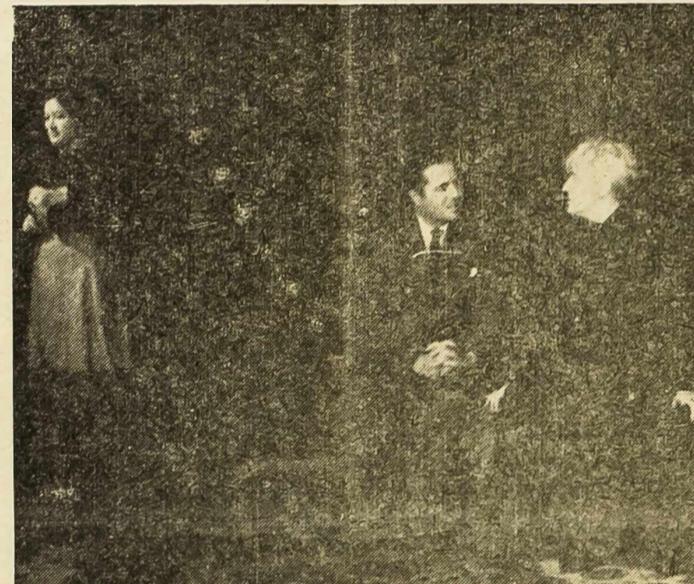
Američko društvo vodi mnogo računa o uzornom porodičnom životu, naročito svojih videnijih članova. Međutim, to ne isključuje izvjesne sentimentalne izlete. Oni u stvarnom životu mogu uzrokovati lakše ili teže posljedice, ali u filmu čvršća porodica mora uvijek biti spašena, jer ona je, prema shvaćanju mnogih Amerikanaca, garancija i osnova čvrstoće američke države. To bi čovjek mogao i povjerovati, kad ne bi znao da Amerika spada među zemlje sa najviše razvoda brakova. U tom svjetlu i ovaj film nije ništa drugo nego više manje sentimentalna priča o ljubavi sa sretno-nesretnim završetkom, koji je predestiniran određenom moralnom propagandom i ne baš naročito moralnom situacijom. Od dvojice protagonisti Kirk Douglas je pokazao manje nego se od njega očekuje, a Kim Novak nimalo više od onoga što se od nje može očekivati.

Krug zavaravanja

ENGLESKI FILM. REŽIJA: JACK LEE

Zadatak kojeg je trebao da obavi engleski obavještajni oficir u ovom filmu zaista je neobičan. Ubačen je u okupiranu Francusku s predpostavkom i namjerom da ga Nijemci uhvate i da će pod njihovim pritiskom izdati važne tajne, kojima ih se u stvari želi zavarati. Agent ne zna za takvu namjeru svojih naredbodavaca i situacije, koje iz toga nastaju, prelijepu se u jednom prvom krugu zavaravanja. Radnja, bazirana na solidnom tekstu scenarija, vođena je vrlo vješto, a psihološki elementi, kojih je također u filmu, daju akciju, bez koje špijunki film ne možemo zamisliti, bogatiji sadržaj i veću vrijednost. Sve u svemu, sasvim dobar film, bez vidljivih nedostataka, u koji se možemo lijepo uživjeti.

— b —

Scena iz »Nesporazuma« — Božena Kolničar (Marta), Bogdan Buljan (Jan) i Ivka Berković (majka)

Koncert pijaniste Freddy Došeka

Zagrebački pijanista Freddy Došek održao je u Narodnom kazalištu klavirski koncert 10. o. m. On je izveo dječa J. S. Bacha, L. v. Beethovena, B. Bartoka i F. Chopina.

Bilo je interesantno slušati kompozicije muzičkih velikana koji su dali tako oprečna djela po svom emocionalnom karakteru i stilskim osobinama.

Iznijansirana dinamika, ali ne uvijek plastično iznošenje detalja, senzibilno muziciranje, ali ne do kraja uravnotežena interpretacija, temperatura, ali ne i ujednačenost, polet ali ne i bespriječna tehniku, neke su od karakteristika ovog darovitog muzičara.

Interpretacija, u duhu romantičarske škole, ostavila je impresiju da postoje vrednote koje dosad »nismo« poznavali. Tome je, svakako, pridonio i posebno odabran program što je dalo nove aspekte jednom Bachu i Beethovenu,

Bachova Hromatska fantazija razvila se u brilljantno lirsko prelijevanje melodičnih tonova da bismo tek u fugi osjetili, osim onog finog, preciznog tkanja stroja koji radi s elektronskom tačnošću, i splet Bachovih tokova osjećaja, njegov uvišen i superioran stav.

Beethovenova Sonata op. 106 B-dur (Hammerklavier), neobično u svojim romanima i datih okolnosti, ipak osnovno pitanje o granicama slobode apsurdnog čovjeka postavljenog je tako uvjerljivo da ljenosti pred nama žive istinski i svojim postupcima i bez nametljivih deklaracija drastično pokazuju da su izabrale pogrešan put svojoj slobodi. »Izgubila sam svoju slobodu«, kaže u »Nesporazumu« majka kćerki, koja je, kao i ona, zločinka, »počeо je pakao... To dokazuje da u jednom svijetu u kome se može sve poreći, ipak ima neporecivih... Na ovoj zemlji gdje ništa nije sigurno postoji nešto što je izvjesno — ljubav.«

B. B.

FILATELIJA

DJEĆJI CRTEŽI NA MARAKA ZA DJEĆI TJEDAN

Naša će poštanska uprava izdati 5. listopada uobičajenu marku povodom proslave »Dječjeg tjedna«, koji ove godine traje od 6. do 12. listopada.

Marka će biti nominale 25 dinara, tiskana u četverobojnom tisku, u nakladi od komada 2.000.000.

Za izradu crteža, koje više godina kritikuju naši filatelisti, ove je godine raspisan natjecaj među učenicima jugoslavenskih osnovnih škola. Na natjecaju je prisjeplo preko 3000 radova, pa je žiri predstavnika lista »Kekec«, Zajednice jugoslavenskih poduzeća PTT saobraćaja i Saveza filatelistika Jugoslavije odabrao uži izbor crteža za ovogodišnju marku.

Marka, koja će prikazivati dječju s igrackama, radena je prema crtežu učenice Mirjane Mucović iz Ljubljane. Konačnu likovnu obradu marke dao je akademski slikar Borivoje Lazarević iz Beograda. Uz to izdanje bit će emitirana i prirodna omotnica, koja će prodavati preko 3000 radova, pa je žiri predstavnika lista »Kekec«, Zajednice jugoslavenskih poduzeća PTT saobraćaja i Saveza filatelistika Jugoslavije odabrao uži izbor natječaja.

Postanska uprava Njemačke DR izdala je prigodan niz sa likovima pobjinulih sportaša — antifašista. Ovo je drugi niz maraka na ovu temu. Marke se prodaju s doplatom u kojim podizanje spomenika nješmačkim antifašistima. Niz se sastoji od vrednota nominale 5+5, 10+5, 15+5, 20+10 i 40+20 pfeniga. Sve su marke tiskane sa privjeskom na kojem su prikazane sportske discipline, kojima se bavio pojedinačno prikazan na marci. Uz ovo izdanje emitirana je i prirodna omotnica.

Sovjetski Savez izdao je niz maraka sa likovima pionira zrakoplovstva. Niz se sastoji od vrednota nominale 6,10 i 16 sredstava.

kopjejka. Na markama su, prema redoslijedu, prikazani znameniti ruski konstruktori i letači A. F. Mošajski (1825-1914) prvi konstruktor aviona, P. N. Nestreov (1887-1914) letač koji je prvi izvodio neke od zračnih akrobacija (petlja) i E. N. Šukovski (1847-1921) profesor i tvorac moderne aerodinamike. Niz je tiskan u kombiniranom tisku.

Republika San Marino izdala je veoma uspјeli niz maraka s prikazima leptira. Niz se sastoji od maraka nominale 25, 30, 60, 70 i 115 lira, a marke su tiskane u višebojnom tisku, što ističe kvalitetu ovog uspјelog izdanja.

Iz medicine

PRIMJENA PLASTICNE KIRURGIJE

Obično se smatra da je plastična kirurgija skorašnjeg datumata. Međutim, nju je prije više hiljadu godina primjenjivao Hinduljekar Sufuta. On je živio u društvu koje je prestupnike kažnjavaljao fizičkim izobiljanjem. Zbog toga je bilo mnogo onih, koji su od njega tražili da im plastičnom operacijom vrati prvični lik.

ARAPI I MEDICINA
Zapad duguje arapskom svijetu što je sačuvao i predao mnogo znanja iz medicine. Lider arapske medicine, Rhazes rođen je 865. godine u Perziji. On je prvi opisao boginje i ospice, posmatrao reakciju zjenica na svjetlost i objavio tekst o dječijim bolestima.

Trebalо je mnogo godina da arapska nauka prodre u Evropu preko sjeverne Afrike i Španije dok se danas rezultati najnovijih istraživanja dostavljaju na nekoliko minuta svim ljekarima svijeta. Zahvaljujući ovako brzom objavljuvanju naučnih otkrića spaseni su mnogi životi.

PRVE BOLNICE
Mnogo prije ere bolnice su bile poznate u budističkim i muslimanskim zemljama. Ali, najveći stimulus je dala kršćanska organizacija u zapadnim zemljama. Tako je 1443. godine u Bonu osnovano takozvano Veliko prihvatilište za siromašne i bolesne. Najranije bolnice su bile u stvari sirotišta za beskućnike, koja su tek kasnije preraslala u ustanove u kojima je pružana njega i liječenje bolesnicima. Zato je ovo prihvatilište iz Bonu bilo nadejno čuvena bolnica.

Bolnice, kakve danas znamo, razvile su se u toku ovog vijekova. Danas se u bolnicu ulazi sa sigurnošću da će bolesnik naći na odgovarajuću terapiju i njegovu. Ne-ma više straha za ličnu sigurnost od kako je ustanovljena upotreba anestezije i antisepsičnih sredstava.

gradske vijesti

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera njemačkog filma - SLUČAJ INSPEKTORA SILDINGA — (do 18. X.)

Premijera egipatskog filma — NEPOZNATA ŽENA — (19.-23. X.)

»20. APRILA«: premijera mađarskog filma — ZVIJER — (do 17. X.)

Premijera njemačkog filma — MARINA — (18.-21. X.)

Premijera domaćeg filma — NEVESINJSKA PUSKA — (22.-27. X.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 18. X. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 19.-25. X. — II. narodna —

Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Gordana, Nikole i Ivane Bačelić; Veljko, Ljubinka i Kate Vučenović; Katarina, Jose i Milke Meić-Sidić; Miranda, Šime i Antice Škugor; Ankica, Dane i Marije Vukičević; Jasna, Milana i Nediljka Pipunić; Ingrid, Marka i Elze Markov; Jadranka, Drage i Cvite Vučić; Sonja, Ivana i Tomice Krpina; Jasmina, Mate i Katarine Kronja; Marko, Petra i Janje Aužina; Branka, Nike i Nedeljke Grubišić; Dragoslav, Milana i Anke Stević i Davor, inž. Hrvoja i Marije Defar.

VJENČANI

Delabarbara Šime, pomorac — Maras Ljuba, domać.; Baždarić Frane, penzioner — Bekavac Mara, domaćica; Colak Ante, strojarski tehničar — Tudor Marija, učiteljica; Radovčić Ante, strojopravnik — Škelin Ana, službenik; Berović Šime, modelar — Paić Ratka, službenik; Dadić Paško, radnik — Pivac Tonka, domaćica; Tanfara Svetin, pomorac — Gović Matija, domać.; Bračanov Miro, ribar — Radovčić Radojka, domać. i Ilić Dragan podoficir JNA — Škugor Milena, bolničarka.

UMRLI

Istenić Kata pok. Frane, stara 83 god.; Radetić Marija rod. Ozretić, stara 75 god.; Kopača Branko pok. Miloša, star 24 god. i Matačić Marija rod. Čaleta, stara 73 godine.

OBAVIJEŠT

Jedan drug po imenu Drago i još dvojica drugih poginuli su kod Bileća 1944. godine, na vodno u X. hercegovačkoj brigadi.

Ukoliko netko od boraca, koji je bio u dotičnoj brigadi, zna za taj slučaj, a poznavao je poginule drugove, molimo da dođe u Savez boraca radi davanja informacija zbog utvrđivanja identiteta i prenosa kostiju poginulih drugova.

Udruženje boraca NOR-a Šibenik

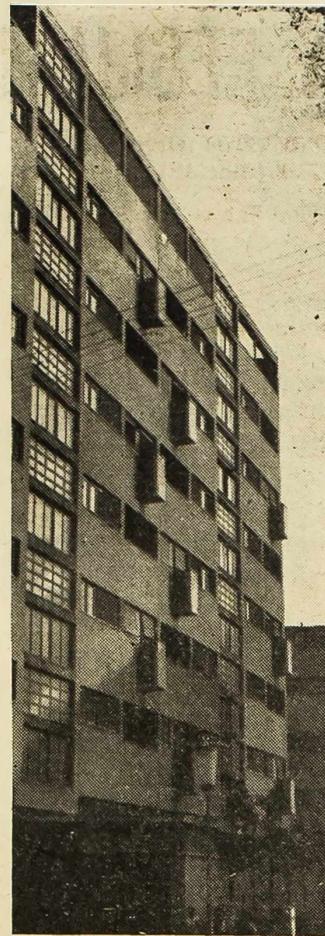
JAVNA ZAHVALA

Svim našim rođacima, priateljima i znancima koji su nam povodom smrti našeg dragog i nezaboravnog

SIME MATAVULJA pk. ĐURE iz Šibenika, uputili izraze sačešća ili nam prilikom teškog gubitka na bilj koji način bili na pomoći, kao i onima koji su njegov odar okitili cvijećem, naša najtoplja zahvalnost.

Obitelj

Matavulj, Katić, Bučić, Vučević i Reich

Višekatnica na Baldekinu

Statut Općine na javnoj diskusiji

Prema informacijama koje vodnu obradu Statuta, a drugi dobili u tajništvu šibenske općine, glavna komisija Općine razmotrla je prvi prednacrt Statuta i tom prilikom izvršila stanovite izmjene i nadopune. Nakon završenog rada osnovane su dvije potkomisije u koje su ušli predstavnici Općine i društveno-političkih organizacija. Jedna od ovih potkomisija izvršit će u

vodnu obradu Statuta, a druga će obaviti redakcioni dio. Očekuje se da će prije kraja ovog mjeseca Statut biti dan na razmatranje društveno-političkim organima, udruženjima i sličnim tijelima, a zatim će postati predmet diskusije zborova birača i skupova Socijalističkog saveza. Ove diskusije uslijedit će najvjerojatnije u prvom tjednu studenoga.

Novi stanovi za bivše borce

Ovih je dana počela izgradnja još jedanaest stanova za bivše borce i njihove porodice. Izgradnja tih stanova stajat će više od 44 milijuna dinara. Potrebno je napomenuti da je u posljednje vrijeme podignuto oko 165 stanova za članove Saveza boraca. S obzirom da na

UREĐENJE PARKA STRIJELJANIH

Do kraja ove godine završće se radovi na uređenju Parka strijeljanih na Šubićevcu. Tako će se, pored ostalog, završiti popločavanje dijela ispred parka i zasadit čitava nješta okolina.

Izvest će se i neki električni radovi, što će omogućiti bolje osvjetljenje spomenika.

BRANKO KOPONJA STRADAO NESRETNIM SLUČAJEM

Nakon izvršenih nalaza od strane sudskih vještaka iz Zagreba kao najvjerojatniji uzrok smrti 25-godišnjeg Branka Koponje je pad na čvrstu podlogu, kojom prilikom je zadobio smrtonosne povrede na glavi. Kao što smo ranijejavili Branko Koponja nađen je 29. prošlog mjeseca u besvjesnom stanju u zgradi broj 5 u Ulici Vladimira Perana. On je poslije četiri dana izdahnuo na kruškom odjeljenju šibenske bolnice. To nam je saopćeno u Upravi za unutrašnje poslove Šibenika.

GODISNJE SINDIKALNE KONFERENCIJE U PUNOM JEKU

Na cijelom području šibenske općine u gotovo svim radnim kolektivima i ustanovama održavaju se godišnje sindikalne konferencije, na kojima se analiziraju dosadašnji uspjesi i nedostaci, a u centru pažnje nalaze se pitanja unutrašnje raspolođe, proizvodnja i odnosi. Na ovim konferencijama biraju se nova rukovodstva, te delegati za Kotarsko i Republiko vijeće, te za V kongres sindikata Jugoslavije.

Oglašujte u „šibenskom listu“

Iz Poduzeća za ceste NOVA MEHANIZACIJA

Sibensko Poduzeće za ceste djeluje na području nekoliko komuna. Posao što stoji pred tim poduzećem neobično je velik, jer je stanje cesta veoma slabo. Iako Poduzeće za ceste, prema svojim mogućnostima, nastoji da se stanje popravi to ipak nije dovoljno da bi se svi putovi na području njegova djelovanja održavali u dobrom redu.

* * *

PROBNA PROIZVODNJA TVORNICE U SKRADINU PRODUŽENA DO KRAJA GODINE

Zbog teškoća koje su uslijedile u proizvodnji, nadležni органи u šibenskoj općini odlučili su da izmijene rok probne proizvodnje u tvornici tankostijene opeke »Pavle Pap Šiljak« u Skradinu. Na taj način probna proizvodnja u toj tvornici trajat će do kraja ove godine, umjesto do 31. kolovoza, kako je to bilo odlučeno ranije.

Da bi odgovorilo tim složenim zadacima, Poduzeće za ceste nabavlja nova mehanička sredstva. Tako su, nedavno kupljena dva kamiona marke FAP za prijevoz tucanika i za to je utrošeno oko 24 milijuna dinara. Ovih dana stižu još dva kamiona marke »Čepel«.

Za tu prinuvo vozognog parka poduzeće je iz vlastitih sredstava uložilo oko 9 milijuna dinara. Pored toga, uskoro stiže i dvanaest-tonski valjak u vrijednosti od preko 9 milijuna dinara, te tri špice za asfaltiranje koje stoje blizu 7 milijuna dinara.

Sibensko Poduzeće za ceste ima mnogo posla. Ovih dana puštena je u promet cesta od Tijesnog do Murtera. U najskorije vrijeme počet će radovi na asfaltiranju ceste Vodice — Tribunj. Za izgradnju te ceste uložit će se oko 26 milijuna dinara. Nešto kasnije počet će radovi i na izgradnji odvojka s Jadranske magistrale do Srime. Kako je predviđeno troškovnikom ti radovi stajat će oko 8 milijuna dinara.

Poduzeće za ceste u Šibeniku predviđa ostvariti u ovoj godini oko 480 milijuna dinara prometa. Međutim, uzimajući u obzir planove i poslove koji se očekuju, u kolektivu vjeruju da će se u 1964. godini

ni ukupni promet popeti na oko 600 milijuna dinara. Čini nam se da će to ovaj vrijedni kolektiv uistinu i ostvariti. Drugim riječima to bi moglo značiti da će radovi što će ih izvoditi Poduzeće za ceste dobiti da se poboljša stanje putova na području naše, a i nekih drugih komuna. Taj zadatak nije nimalo jednostavan.

Zbog toga bi trebalo šibenskom Poduzeću za ceste na neki način pružiti i pomoći. Nama, uza svu postojeću mehanizaciju i onu što se nabavlja, poduzeće još uvijek ne raspolaže s dovoljno mehaničkim sredstvima. (r)

UTOVAR I ISTOVAR ROBE POVJEREN POGONU »JADRAN«

Da bi se izbjegle greške u istovaru i utovaru robe na šibenskoj željezničkoj stanici, a koji je obavljalo dosad više organizacija i pojedinaca, na posebnom sastanku predstavnika zainteresiranih poduzeća zaključeno je da se taj posao u buduću povjeri isključivo »Jadrantu«, pogonu koji djeluje u sastavu poduzeća »Luka«. Za normalno poslovanje bit će potrebno zaposliti izvještanjem novih radnika.

mala kronika

RASPRAVA O DUGOROCNOM PLANU RAZVOJA PREHRAMBENE INDUSTRIJE

U prisustvu predstavnika Tehnološkog instituta prehrambene industrije iz Zagreba, u Šibeniku je održan sastanak na kojem je raspravljano o izradi studije u kojoj će biti iznesene smjernice dugoročnog planiranja na području prehrambene industrije Dalmacije s posebnim osvrtom na šibensku komunu. Ovom skupu prisustvovali su predstavnici poduzeća »Dalmacija«, »Šibenke«, Industrije »Krka«, »Ishrane«, »Plavine« i drugih.

ZAPOČEĆA AKCIJA »ZASTITIMO DJECU U SAOBRAĆAJU«

U Šibeniku je započela akcija »Zaštitićmo djecu u saobraćaju« koja će trajati do kraja ove godine. U tu svrhu osnovan je Općinski štab koji sačinjavaju članovi saobraćajne milicije, Udrženja vozača, Automoto društva i Narodne tehnike. Ova akcija počela je 6. o. m. povorkom, u kojoj je učestvovalo više od 500 učenika šibenskih osnovnih škola, a njima su se pridružili i članovi domaćeg Automoto društva. Do kraja godine u planu je održavanje prigodnih predavanja i prikaz filmova u škola prvog i drugog stupnja.

SREDNJA UPRAVNA ŠKO LA POCELA RAD

U okviru Radničkog sveučilišta započela je rad Srednja upravna škola, koja će djelovati kao područno odjeljenje iste škole sa sjedištem u Splitu. Nastava će se odvijati četiri puta tjedno u zgradi Metalurško-tehnološke škole, a obuka će u večernjim satima trajati tri godine. U prvoj godini upisano je oko 50 kandidata.

POZITIVNA BILANCA USTANOVE »FESTIVAL DJEȚETA«

Ustanova »Festival djeteta«, koja je osnovana lanjske godine završila je ovu godinu sa pozitivnim finansijskim rezultatima. Od 16 milijuna, koliko

iznose ukupni prihodi, na ime pomoći od strane šibenske općine, republičkih i saveznih organa dato je 11,5 milijuna dinara. Rashodi su znatno niži od prihoda i oni iznose oko 12,5 milijuna. Od ove sume na lične izdatke isplaćeno je 2,5 milijuna, materijalni troškovi su iznosili 2,5 milijuna, a funkcionalni izdaci oko 7,5 milijuna dinara. Iz suficita od 3,5 milijuna dinara izvjesna sredstva upotribit će se za izdavačku djelatnost i gradnju montažne ljetne pozornice.

SA TEŽIM OZLJEDAMA PREVEZENA U SIBENSKU BOLNICU

U šibensku bolnicu dopremljena je sa težim ozljedama 42 godišnja Marija Plazonja ž. Ivana iz Sedramića. Upravljajući zaprežnim kolima Plazonja je ispaljena iz kola, što je prouzrokovalo preplašeni konj. Nesreća se dogodila na cesti nedaleko Žitnice. Unesrećena je zadobila povredu kičme i prelom lijeve potkoljenice. Njen život nalazi se van opasnosti.

NESREĆA NA RADILISTU KOD KRAPNJA

Na radilištu zagrebačkog »Vijadukta«, koji podiže most preko Morinjskog zaljeva, dogodila se nesreća u kojoj je sa lakšim ozljedama prošao 35-godišnji Gojko Kučić, rodom iz okolice Stankovaca. On je pao sa skele visoke pet metara, pa je prevezan u šibensku bolnicu, gdje mu je ukazana pomoć.

MLADIC SMRTNO NASTRAĐAO NA ŠUBICEVCU

Vozeći se kamionom građevnog poduzeća »Rad« uslijed napačne ispaljene je iz kola 18-godišnji radnik Vice Blaće p. Jure, rodom iz Danila Birnja. Nesreća se dogodila u četvrtak 10. o. m. na cesti, koja od Šubićevca vodi u pravcu Metteriza. Unesrećeni radnik pripadao je kamiona zadobio je tešku frakturu lubanje, pa je u besvesnom stanju prevezan u šibensku bolnicu, ali je sustradan podlegao od zadobivenih ozljeda.

STANDARD

U posljednje vrijeme sve više čujemo ovu riječ. Na sastancima i konferencijama, u radnim kolektivima i ustanovama, u međusobnim razgovorima u kući i na ulici. Ta riječ obično znači: svestrana briga za čovjeka.

Nije rješenje ovog pitanja samo u propisima. To mnogo zavisi o pojedincu, kolektivu i komuni u cjelini. Društveni plan, koji će biti donesen krajem ove godine, određuje opet smjernice i okvirni plan, a u tome baš okvirnom planu preostaje da još više stvaramo za sebe i zajednicu. Na tom planu trebamo mobilizirati sve raspoložive snage, direktnim materijalnim zainteresiranjem svakog proizvođača. Taj proces je već odavna počeo i razvija se, ali ga treba ubrzati i kvalitativno ga dalje unaprediti. To je zadatak svih privrednih, društvenih i političkih organa u komuni da na vrijeme uoči svoje mjesto i zadatke i njima se angažiraju.

Standard zavisi o mnogo elemenata. O tome koliko smo produktivni, o organiziranju rada na svakom mjestu: u tvornici, zadružnoj organizaciji, u prodavaonici, na polju, u radionicama, svadje gdje se nalazi naš radnički. Zavisi također o dječevanju radničkog savjeta i drugih društvenih faktora, o tome kako radni ljudi podmiruju svoje potrebe i ne samo one svakidašnje, već i kulturne i estetske zahtjeve, jer oni čine sastavni dio ljepešeg života.

Teško je nabrojiti pitanja koja već godinama čekaju rješenje. Počam od izgradnje gradske klatonice i tržnice, pa do novih kapaciteta predškolskih dječjih institucija, objekata za rekreaciju građana i tome slično. Pojam životnog standarda je mnogo širi nego što ga obično zamisljamo, a i izvori za podmirenje na

Druga savezna nogometna liga

Samo jedan bod

ŠIBENIK — FAMOS 0:0

Stadion »Rade Končar«, Gledalaca 1200. Sudac Stanković iz Beograda. Vrijeme i teren pogodni za igru.

Šibnik: Sirković, Friganić, Marenčić, Stošić, Perasović, Žepina, Stefanović, Marinčić, Staničić (Cvitanović), Aralica, Rora.

FAMOS: Muftić, Garibović, Vuković, Radovanović, Šljivić, Paripović, Kramar, Dždarević, Barišić, Kiso, Lučić.

Opet jedno razočaranje predili su gledaocima igrači »Šibenika«, koji unatoč premoći nisu niti jednput pogodili protivničku mrežu. Bila je to jedna od najslabijih igara koju su pružili domaćini, posebno oni u napadačkom redu. Prilika za golove bilo je dosta. Ovoga puta neefikasnost pred golom triumfirala je tokom cijelog susreta. Jer, domaći su u oba poluvremena imali terensku nadmoć, ali šta to vrijedi kada su gotovo svih napadi bili isuviše mladi, jalovi i neorganizirani. Tako je Famos neočekivano oduzeo jedan bod, a nije mnogo trebalo pa da osvoji i oba. Da do toga nije došlo zaslужan je vratar Sirković, koji je nekoliko puta s uspjehom intervenirao. On je inače pokazao najveće sigurnost i bio posljednja zapreka za ionako povremene, ali opasne napade gostiju. Ni gosti se nisu ničim istakli, osim borbenosti i igrom na prvu loptu. Doduše, na gol su uputili tri do četiri udarca, koliko su to učinili i igrači na suprotnoj strani. Sudeći po onome što su obe ekipe prikazale u nedjeljnom susretu neriješen rezultat je potpuno realan.

Samu prvih petnaestak minuta može se brojiti u period dobre igre domaće ekipe. U tom razdoblju »Šibenik« je uputio nekoliko oštih udaraca koji su većinom otišli pored vratiju. Gosti su se uglavnom branili, a onda su se samo za kratko vrijeme oslobođili pritiska i dva puta prisili Sirkovića da se istakne. Do kraja prvog poluvremena bili smo svjedoci vrlo slabe i nezanimljive igre.

Rezultati: Solin - Split 1:1, Junak - Tekstilac 2:2, Jugovinil - Jedinstvo 1:1, Zadar - DOSK 2:0, Velebit - Polet 3:2, Lika - Zmaj 3:3, Dinara - Jadran 1:1 (prekinuto u 86. minuti), Hajduk II - Metalac 9:3.

Visoka pobjeda Metalca

U IV. kolu nogometnog prvenstva u Šibenskoj podsaveznoj ligi najveće iznenađenje priredio je šibenski »Galeb«, koji je u Lozovcu zaslужeno osvojio bodove i tako sa najvećim brojem bodova izbio na čelo tablice. Iznenadenje također predstavlja visoka pobjeda drugog šibenskog predstavnika »Metalca« nad »Požarom« u gostima. U Siveriću je domaći »Rudar« ponovo potvrdio da se nalazi u dobroj formi i da će sigurno do kraja prvenstva voditi glavnu riječ u osvajanju naslova prvaka. U Tribunjima su najslabije plasirani klubovi podijelili bodove. Gotovo sve utakmice ovog kola karakteristične su po borbenosti i fer igri koju su prikazale ekipe.

Rezultati: Požar - Metalac 0:7, Rudar - SOŠK 6:0, Alumi-

nij - Galeb 1:3, Mladost - Kolektivac 2:2.

Susret između Galeba i SOŠK-a, koji je ranije odigran u Šibeniku, registriran je sa 3:0 u korist Galeba, pošto je prekid utakmice u 21. minuti izazvao jedan od igrača gostiju. Početak utakmice V. kola zakazan je za 14.30 sati.

RUDAR - SOŠK 6:0 (1:0)

Siverički »Rudar« odigrao je prošle nedjelje prvu utakmicu pred svojim gledaocima i visoko porazio vodeći SOŠK iz Skradina s rezultatom 6:0 (1:0).

Igra je bila živa, dinamična i oštra, a istakli su se Lojić i Tomić I kod »Rudara« i vođa navale i centarhalf gostujuće momčadi.

Susret je vrlo dobro vodio Velić iz Knina.

Galeb - (Šibenik), Radnik (Vodice), Partizan (Dugi Rat), Elektra (Zadar), Partizan (Solin), Izviđač (Zadar), Jugovinil (Kaštel-Sućurac), Partizan (Trogir), Metalac (Zadar), Partizan (Lumbarda) i Biograd.

Sudac Stanković je sudio na obostrano zadovoljstvo.

REZULTATI VIII. KOLA

Sibenik - Famos 0:0, Bosna - Borovo 1:0, Borac - Varteks 3:1, Istra - Šparta 2:1, Čelik - Zagreb 1:5, Lokomotiva - Sloboda 3:1, Olimpija - BSK 0:1, Slavonija - Maribor 2:1.

TABLICA

Zagreb	8	6	1	1	19:6	13
Čelik	8	6	0	2	14:10	12
Borac	8	5	1	2	10:14	11
Lokomotiva	8	4	2	2	13:11	10
Maribor	8	4	1	3	16:8	9
BSK	8	3	2	3	13:11	8
Varteks	8	3	2	3	16:15	8
Sloboda	8	3	2	3	17:18	8
Istra	8	4	0	4	12:16	8
Šibenik	8	2	3	3	7:9	7
Famos	8	2	3	3	9:15	7
Bosna	8	2	3	3	7:14	7
Olimpija	8	2	2	4	7:7	6
Šparta	8	1	3	4	11:15	5
Borovo	8	1	3	4	9:14	5
Slavonija	8	1	2	5	13:19	4

PAROVI IX. KOLA

Zagreb - Šibenik, Varteks - Maribor, BSK - Slavonija, Sloboda - Olimpija, Famos - Lokomotiva, Šparta - Čelik, Borovo - Istra, Borac - Bosna.

Dalmatinska nogometna zona U Kninu: utakmica nije završena

U VII. kolu Dalmatinske zonske lige predstavnici klubova iz Knina, Drniša i Zablatica nisu zabilježili ni jednu pobjedu. Utakmica u Kninu prekinuta je u 86. minuti kod stajna 1:1, DOSK je izgubio budeve u Zadru, a Polet u Benkovcu. U ostalim susretima, osim u Gospiću, gdje je gostovalo Zmaj, postignuti su očekivani rezultati. S obzirom na veći broj neriješenih igara tablica nije doživjela gotovo nikakve promjene.

Rezultati: Solin - Split 1:1, Junak - Tekstilac 2:2, Jugovinil - Jedinstvo 1:1, Zadar - DOSK 2:0, Velebit - Polet 3:2, Lika - Zmaj 3:3, Dinara - Jadran 1:1 (prekinuto u 86. minuti), Hajduk II - Metalac 9:3.

»DINARA« - »JADRAN« 1:1

Utakmica nije završena

Prvenstvena nogometna utakmica VII. kola Dalmatinske zonske lige između »Dinare« i »Jadrana«, koja se igrala u Kninu, nije bila završena. Igru je prekinuo u 86. minuti sudac Fatović, poslije isključenja Maglice i Banića i povrede Urukula. Dok je igrač »Jadran« Banić prilazio svačionicici iz gledališta je bačeno na teren nekoliko kamenica. Zato je sudija četiri minute prije kraja dao znak da se utakmica prekine.

Nije prikazana neka osobita igra. Snage su bile ravnoopravne u prvom dijelu, a u nastavku se osjećala izvjesna nadmoć gostiju. Prvi zgoditak postigli su Kninjanici. Bjegović je u 17. minuti uputio po zemlji jednu naoko neopasnu loptu koja je zatrešla »Jadranovu« mrežu.

Nekoliko minuta pred kraj prvog poluvremena »Jadran« je izjednačio.

Sudac Fatović imao je loš dan. Grijeslio je u donošenju odluka, ali bez utjecaja na rezultat. Nije bio energičan prema igračima obiju momčadi koji su na terenu stvarali ne povoljnu atmosferu. Da je to učinio ranije utakmicu bi sretnije privrelo kraju.

TABLICA

Galeb	3	3	0	0	11:2	6
Metalac	4	3	0	1	16:5	6
Rudar	3	2	0	1	12:5	4
Alumini	4	2	0	2	14:10	4
SOŠK	4	2	0	2	6:11	4
Požar	4	2	0	2	9:17	4
Mladost	4	0	1	3	9:16	1
Kolektivac	4	0	1	3	6:19	1

RUKOMETNA REGIJA DALMACIJE

Započeli su prvenstveni susreti između rukometara Dalmacije. Rukometnu regiju Dalmacije sačinjava 11 klubova i to:

Galeb - (Šibenik), Radnik (Vodice), Partizan (Dugi Rat), Elektra (Zadar), Partizan (Solin), Izviđač (Zadar), Jugovinil (Kaštel-Sućurac), Partizan (Trogir), Metalac (Zadar), Partizan (Lumbarda) i Biograd.

U I. kolu postignuti su ovi rezultati:

RADNIK (Vodice) - METALAC (Zadar) 17:29 (8:12)

Vodice — Gledalaca oko 200. Sudac Bukić (Šibenik).

Radnik: Ćićin, Špriljan, Latin 5, Ferara 4, Juričev R. 4, Pamuković 2, Juričev G. 1, Alfirev, Sladoljev 1, Juričev V., Mrša.

Metalac: Jelić, Peronja, Čubrić 2, Sušak 3, Mučić 6, Stojić 2, Oštarčević 6, Burić 1, Grgin 6, Artika 3, Gataš.

IZVIĐAČ (Zadar) - ELEKTRA (Zadar) 13:24 (8:12)

Zadar — Gledalaca oko 300. Sudac Pilić (Zadar).

Izviđač: Šešelja, Valčić 1, Morović, Markov 3, Borović 4, Brkić 2, Košuta 2, Manojlović, Karlović 1.

Elektra: Litvić, Luzišić 6, Pulić 4, Teofilov, Daprić 3, Radić 1, Sušak 4, Ševo 3, Luzišić II 3, Marika, Plekić.

PARTIZAN (Solin) - BIORAD 20:18 (11:7)

Solin — Gledalaca oko 200. Sudac Kerić (Šibenik).

Partizan: Kalinić, Mandić 1, Vučica 2, Bilić, Rogulj 1, Peřic 2, Grgić 6, Lambaner, Rajčević 4, Čerina 4.

Biograd: Tomić, Juraga, Vučić 5, Šale 4, Dominis, Grgić 2, Brića, Zograc 7, Šikić, Perići.

PARTIZAN (Lumbarda) - JUGOVINIL 19:35 (10:13)

Lumbarda — Gledalaca oko 250. Sudac Orebić (Korčula).

Partizan: Blažević, Lipanović, Drušković 1, Batistić, Markovina R. 8, Radovan 2, Dido 2, Cabalo 6, Markovina.

Jugovinil: Puljus, Rokov 8, Bralić 7, Gralić 5, Mustapić 4, Ercegović 7, Dominović 1, Tabarane 3, Krstić, Sarajev.

Sudac Vukasović.

PARTIZAN (Dugi Rat) - GALEB (Šibenik) 28:16 (12:8)

Dugi Rat — Gledalaca oko 150. Sudac Košta (Split).

Partizan: Popović, Kovač 10, Kosor 5, Babnik 4, Šipalo, Žemun 4, Bilić 2, Petrina 3, Lažić, Leksić, Katurić.

Galeb: Sušanj, Mandić 5, Vukčević 2, Štrkalj, Kujović 7, Ceranić 2, Tomljenović, Ernjak, Vuletić, Stojanović, Mršić.

U I. kolu postignuti su ovi rezultati:

RADNIK (Vodice) - METALAC (Zadar) 17:29 (8:12)

Vodice — Gledalaca oko 200. Sudac Bukić (Šibenik).

Radnik: Ćićin, Špriljan, Latin 5, Ferara 4, Juričev R. 4, Pamuković 2, Juričev G. 1, Alfirev, Sladoljev 1, Juričev V., Mrša.

Metalac: Jelić, Peronja, Čubrić 2, Sušak 3, Mučić 6, Stojić 2, Oštarčević 6, Burić 1, Grgin 6, Artika 3, Gataš.

IZVIĐAČ (Zadar) - ELEKTRA (Zadar) 13:24 (8:12)